

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 17Co/40/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3116212861
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 04. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Gabriela Janáková
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2024:3116212861.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Gabriely Janákovvej a členov senátu Mgr. Zuzany Holúbkovej a Mgr. Ivana Kubínyho v spore žalobkyne: A. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom B. XXXX/XX, C. D., zastúpenej Advokátskou kanceláriou JUDr. Dušan Divko, advokát, spol. s.r.o., so sídlom Šoltésovej 346/1, Považská Bystrica, IČO: 36 860 654, proti žalovanému: Slovenská autobusová doprava Trenčín, akciová spoločnosť (SAD Trenčín, a.s.), so sídlom Zlatovská cesta 29, Trenčín, IČO: 36 323 977, zastúpenému Advokátskou kanceláriou JUDr. Michal Krnáč, s.r.o., so sídlom Vojtecha Tvrdého 793/21, Žilina, IČO: 52 791 777, za účasti intervenienta na strane žalovaného: Allianz - Slovenská poisťovňa, a.s., so sídlom Pribinova 19, Bratislava, IČO: 00 151 700, o náhradu škody na zdraví, o odvolaní žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Trenčín zo dňa 31. januára 2023, č.k. 16C/143/2016-442, takto

rozhodol:

I. Rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom výroku III. a v závislom výroku IV. o trovách konania, **p o t v r d z u j e .**

II. Intervenientovi na strane žalovaného **p r i z n á v a** proti žalobkyni nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

III. Žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie výrokom I. zastavil konanie v časti o zaplatenie 8.729 eur s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne z tejto sumy od 10.04.2016 do zaplatenia, uplatnenej titulom jednorazového vyrovnania. Výrokom II. uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobkyni 2.948,26 eur s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne z tejto sumy od 27.04.2016 do zaplatenia, do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Výrokom III. vo zvyšku žalobu zamietol a výrokom IV. žiadnej zo strán a ani intervenientovi nepriznal právo na náhradu trov konania. Súd prvej inštancie rozhodoval na základe žaloby, ktorou sa žalobkyňa domáhala náhrady škody od žalovaného, pričom titulom bolestného žiadala od žalovaného zaplatiť sumu 3.607,70 eur, titulom sťaženia spoločenského uplatnenia (SSU) sumu 4.530,60 eur, titulom straty na zárobku počas PN od 28.09.2014 do 13.06.2015 sumu 851,97 eur a titulom jednorazového vyrovnania sumu 8.729 eur, všetko s príslušným úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne od 10.04.2016 do zaplatenia. V žalobe uviedla, že škodu utrpela v autobuse žalovaného, keď v dôsledku prudkého zabrzdzenia vodiča autobusu sa neudržala v stoji a spadla. Pri páde utrpela zranenia - tržnú ranu hlavy, zlomeninu tela stavca, poranenie medzistavcovej platničky, čo si vyžiadalo operačný zákrok; zostali jej aj trvalé následky, a to poúrazové obmedzenie pohyblivosti chrbtice o 200 %. Za tento úraz považovala zodpovedného prevádzkovateľa autobusu podľa § 427 Občianskeho zákonníka, teda žalovaného. Súd prvej inštancie o žalobe žalobkyne rozhodol rozsudkom zo dňa 09.08.2018, č.k. 16C/143/2016-108 tak, že výrokom I. konanie v časti o zaplatenie 64,50 eur s príslušným úrokom

z omeškania a v časti o zaplatenie sumy 81 eur s príslušným úrokom z omeškania zastavil. Výrokom II. vo zvyšku žalobu zamietol a výrokom III. žalovanému a intervenientovi na strane žalovaného priznal voči žalobkyni nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. Na odvolanie žalobkyne odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie uznesením zo dňa 19.03.2020, č. k. 17Co/56/2019-159 v napadnutom výroku II. a v závislom výroku III. zrušil a vec vrátil v tomto rozsahu súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Odvolací súd v zrušujúcom uznesení poukázal na to, že zodpovednosť za škodu spôsobenú povahou prevádzky dopravného prostriedku podľa § 427 a nasl. Občianskeho zákonníka je konštruovaná na princípe objektívnej zodpovednosti bez ohľadu na zavinenie. Dôvodom pre takéto konštruovanie je to, že ten, kto prevádzkuje nebezpečnú činnosť (prevádzku dopravy - rýchlosť, vysoká hmotnosť, exhalácia a pod.) a má z nej určitý profit (nie nutne zisk), je povinný niesť vyššiu mieru zodpovednosti za prípadné škody. Prevádzkovateľ sa preto nemôže zbaviť svojej zodpovednosti za škodu, ak bola škoda spôsobená osobitnou povahou prevádzky dopravného prostriedku. Naopak, svojej zodpovednosti sa zbaviť môže, ak škoda bola spôsobená osobitnou povahou prevádzky dopravného prostriedku, avšak k vzniku škody viedli okolnosti nemajúce pôvod v prevádzke a zároveň prevádzkovateľ preukáže, že škode sa nedalo zabrániť ani pri vynaložení všetkého úsilia, ktoré možno od neho požadovať. V závere zrušujúceho uznesenia odvolací súd zdôraznil, že podľa skôr uvedených záverov je nevyhnutné, aby podiel prevádzkovateľa na vzniku škody nebol vylúčený, pričom spoluzavinenie poškodenej nemôže v takomto prípade viesť k úplnému zbaveniu zodpovednosti prevádzkovateľa, ale iba k prípadnému pomernému rozdeleniu zodpovednosti medzi prevádzkovateľom a poškodenou (žalobkyňou). O veci opätovne rozhodoval súd prvej inštancie, pričom predmetom sporu zostal nárok na náhradu bolestného v sume 3.543,20 eur, nárok na náhradu sťaženia spoločenského uplatnenia v sume 4.449,60 eur, nárok na náhradu straty na zárobok počas PN v sume 851,97 eur a nárok na jednorazové vyrovnanie v sume 8.729 eur, všetky nároky aj s úrokom z omeškania. Žalobkyňa zobrala žalobu späť v časti o zaplatenie jednorazového vyrovnania v sume 8.729 eur s príslušenstvom. S čiastočným späťvzatím žaloby súhlasil žalovaný aj intervenient na strane žalovaného, preto súd prvej inštancie v tejto časti konanie zastavil. Súd prvej inštancie po vykonanom dokazovaní konštatoval, že nebolo sporné, že dňa 18.09.2014 došlo počas prepravy žalobkyne v autobuse medzimestskej autobusovej dopravy prevádzkovanvej žalovaným, v dôsledku pádu žalobkyne, k poškodeniu jej zdravia. Taktiež nebolo sporné, že cestujúci a šofér našli žalobkyňu ležať v strednej časti autobusu na ploche určenej pre kočíky. Spornou boli okolnosti, za akých došlo k uvedenému poškodeniu zdravia a sporný bol priebeh nehodového deja, najmä otázka intenzity brzdienia autobusu, či žalobkyňa stála, pohybovala sa, držala, nedržala a pod. Ďalej spornou otázkou bolo, či poškodenie zdravia žalobkyne bolo privedené aj zavinením žalobkyne. Súd prvej inštancie po ustálení priebehu nehodového deja dospel k záveru, že popri primárnej príčine pádu žalobkyne v autobuse - brzdení, je potrebné zohľadniť aj správanie sa žalobkyne, ktoré tiež prispelo k pádu a poškodeniu jej zdravia. Súd prvej inštancie sa tak zaoberal ust. § 441 Občianskeho zákonníka, teda spoluzavinením poškodenej a dospel k záveru o danosti spoluzavinenia poškodenej na škodovom následku, a to v pomere 2/3 v prospech spoluzavinenia žalobkyne a konštatoval porušenie prevenčnej povinnosti podľa § 415 Občianskeho zákonníka. Súd prvej inštancie prihliadal na to, že žalobkyňa sa neštandardne (neopatrne) správala v autobuse, počas jazdy nesedela, hoci sedieť mohla prakticky kdekoľvek, manipulovala s oknami a potom sa bez rozumného dôvodu pohybovala medzi sedačkami, aby sa dostala k vzdialenejšiemu sedadlu, pričom počas presunu pri brzdení autobusu spadla. Uvedené logicky viedlo k tomu, že žalobkyňa si vlastným nedbalým konaním privodila horšiu stabilitu, než ktorú by mala, ak by sedela. K pohybu po autobuse žalobkyňa nebola nútená (napr. tým, že sa potrebovala dostať k dieťaťu, ktoré si vyžadovalo dohľad, resp. že by inému poskytovala nutnú pomoc, alebo z dôvodu zachovania svojej bezpečnosti musela sa presúvať na iné miesto počas jazdy a pod.), nešlo o naliehavú situáciu, manipulovať s oknami a zaujať miesto na vzdialenejšej sedačke vedľa kolegyne mohla aj počas státia autobusu na najbližšej zastávke, ktorá zakrátko nasledovala. Nebolo nevyhnutne nutné merať vzdialenosť chôdzou pomedzi sedačky ku kolegyne počas jazdy autobusu, pričom žalobkyňa mala a mohla počítať s tým, že autobus zmení smer alebo rýchlosť, čo môže mať negatívny vplyv na jej stabilitu, ktorú nepochybne žalobkyňa nemôže dosiahnuť v prípade, ak sa pohybuje a počas pohybu sa len prichytáva rukami o sedačky. Všetky ostatné v tom čase sa vezúce osoby v autobuse sedeli a v dôsledku brzdienia neutrpeli žiadnu ujmu na zdraví alebo majetku, preto je dôvodné sa domnievať, že keby rovnako žalobkyňa riadne sedela, k ujme na zdraví by na jej strane pravdepodobne nedošlo. Napokon nebol dôvod u žalobkyne nielenže sa pohybovať, ale ani stáť, keď desiatky miest v autobuse bolo prázdnych. Súd uviedol, že jedinou okolnosťou, ktorú možno pričítať na ťarchu žalovaného ako dopravcu a ktorá zakladá jeho zodpovednosť, bol fakt, že k pádu došlo v dôsledku brzdienia, teda v okolnosti, ktorá má pôvod v prevádzke autobusu, čo samo osebe neumožňuje úplné zbavenie sa zodpovednosti žalovaného. Navyiac, nešlo o žiadne prudké brzdenie, ale o nenáhle

mierne brzdenie, nešlo o kolíznú situáciu, nebolo prítomné žiadne profesijné alebo ľudské zlyhanie na strane vodiča, prípadne nepridružilo sa žiadne iné porušenie povinností dopravcu. Len samotné brzdenie teda nevedlo nevyhnutne k vzniku škody žalobkyne, pretože táto, ak by sa správala tak, ako ostatní cestujúci, s najväčšou pravdepodobnosťou by na plošinu autobusu „horeznačky“, čoho následkom bolo predovšetkým zlomenie stavca, nespadla. Len sama okolnosť majúca pôvod v prevádzke autobusu (brzdenie) tu teda samo osebe k vzniku škody na zdraví s najväčšou pravdepodobnosťou nevedla tak, ako k škode nevedla u ostatných nestojacich a nepohybujúcich sa pasažierov prepravovaných spolu so žalobkyňou. Súd preto vyhodnotil správanie žalobkyne ako vysoko rizikové a hrubo neopatrné, vedúce k ustáleniu miery väčšinového spoluzavinenia poškodenej žalobkyne v rozsahu 2/3. K takémuto väčšinovému rozsahu súd pristúpil aj preto, že išlo o hrubé zanedbanie prevencie pádu, ktoré spočívalo vo viacerých neopatrných čiastkových úkonoch (manipulácia s oknom, aj keď si to situácia ani poveternostné podmienky nutne nevyžadovali, a to už až za jazdy autobusu, neusadenie sa na najbližšie sedadlo pri okne, chôdza počas jazdy od okna k vzdialenému sedadlu kolegyne a nevyčkanie na zastavenie vozidla, aby si žalobkyňa mohla presadnúť, s chôdzou za jazdy spojená nemožnosť sa riadne držať počas svojho pohybu). Žalovaný teda za žalobkyňou uplatnenú škodu zodpovedá v rozsahu zostávajúcej 1/3, pretože len v tomto rozsahu je daná príčinná súvislosť povahy prevádzky so vzniknutou škodou na zdraví žalobkyne, ktorá je predmetom sporu. To, že žalobkyňi škoda v dôsledku pádu v autobuse vznikla, sporné nebolo. Čo sa týka výšky nárokov na náhradu škody, ktoré zostali predmetom sporu po čiastočných späťvzatiach žaloby, súd prvej inštancie uviedol, že ich výška napokon spornou nebola. Súd prvej inštancie teda v rozhodnutí odôvodnil, že žalovaný zodpovedá za škodu žalobkyne v rozsahu 1/3, pričom výslednú sumu priznanú žalobkyňi konštatoval nasledovne:

1/3 zo sumy 3.543,20 eur, uplatnenej titulom náhrady za bolesť, je suma 1.181,07 eur,

1/3 zo sumy 4.449,60 eur, uplatnenej titulom náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia, je suma 1.483,20 eur,

1/3 zo sumy 851,97 eur, uplatnenej titulom náhrady strany na zárobku počas PN, je suma 283,99 eur.

Spolu ide o sumu 2.948,26 eur.

Nakoľko v spore nebolo preukázané, že by žalovaný žalobkyňi uvedenú sumu čo i len čiastočne uhradil, súd prvej inštancie v tejto časti žalobe ako dôvodnej vyhovel a žalovaného zaviazal na jej úhradu. Vo zvyšku uplatneného nároku, vo vzťahu ku ktorému súd prvej inštancie aplikoval spoluzavinenie poškodenej (2/3), za škodu v tomto rozsahu žalobca zodpovedať nemôže, preto v tejto časti žalobu zamietol. Z dlžnej sumy súd prvej inštancie priznal žalobkyňi aj uplatnený úrok z omeškania vo výške 5 % ročne od 27.04.2016 a vo zvyšku žiadaných úrokov z omeškania žalobu zamietol. Ďalej súd uviedol, že žalobou bola pôvodne uplatnená suma 17.719,27 eur (náhrada za bolesť 3.607,70 eur, náhrada za SSU 4.530,60 eur, náhrada straty na zárobku 851,97 eur a jednorazové vyrovnanie 8.729 eur). Žalobkyňa z dôvodu nesprávneho matematického vyčíslenia vzala späť žalobu v časti o zaplatenie bolestného v sume 64,50 eur s prísl. a SSU v sume 81 eur s prísl. (zastavené prvým výrokom rozsudku zo dňa 09.08.2018, ktorý nadobudol právoplatnosť) a súčasne po vykonaní znaleckého dokazovania znalcom E. F., ktorý konštatoval, že pokles pracovnej schopnosti žalobkyne (čo je základný predpoklad pre priznanie jednorazového vyrovnania) nie je v súvislosti s jej pádom v autobuse, vzala žalobkyňa späť aj žalobu v časti jednorazového vyrovnania v sume 8.729 eur. Späťvzatie sa teda týkalo sumy 8.874,50 eur, čo z pôvodne uplatneného celku predstavovalo časť v rozsahu 50,08 %. V tejto časti procesné zavinenie na zastavení konania nesie žalobkyňa, pretože tá pristúpila k čiastočnému späťvzatiu žaloby z dôvodu nesprávneho matematického vyčíslenia učineneho na jej strane (bolestné a SSU) a tiež z dôvodu, že sa v spore ukázalo, že ani základ nároku na jednorazové vyrovnanie nie je daný. Vždy platí, že kto zaviniel čiastočné zastavenie konania, tu žalobkyňa, mal ohľadne tejto časti žaloby neúspech a úspech sa z hľadiska posudzovania náhrady trov konania pričíta opačnej strane sporu, teda žalovanému, ktorý mal čo do tejto časti úspech z celku polovičný (50,08 %). V časti, o ktorej súd rozhodoval rozsudkom, je teda nutné pričítať úspech žalobkyňi a v časti, ktorá bola vzatá žalobkyňou späť a kde žalobkyňi svedčí procesné zavinenie na zastavení konania, je nutné pričítať úspech žalovanému. Tieto časti boli prakticky rovnaké (každá na úrovni cca 50% z pôvodne žalovaného celku), preto súd pri rozhodovaní o nároku na náhradu trov konania aplikoval ust. § 255 ods. 2 CSP a vyslovil, že žiadna zo strán (vrátane intervenienta na strane žalovaného, keďže jeho nárok na náhradu trov konania kopíruje nárok tej strany sporu, na podporu ktorého v spore vystupuje) nemá nárok na náhradu trov konania.

2. Proti tomuto rozsudku podala v zákonnej lehote prostredníctvom právneho zástupcu odvolanie žalobkyňa. Namietala, že súd prvej inštancie jej priznal uplatnené nároky len v rozsahu 1/3. Uviedla, že súd prvej inštancie v bode 18. odôvodnenia rozsudku uviedol, že z úradného

záznamu zo dňa 18.09.2014, čp. ORPZ-TN-ODI-86-022/2014Fc bolo zistené, že išla zavrieť okienko, aby v dôsledku prievanu nedostala zápal očí a prievan na uši, na ktorý je citlivá, pričom z tohto záznamu jednoznačne vyplýva, že keď sa postavila do chodbičky, aby zavrela okno a pritom sa nestihla chytiť rukou, pričom následkom silnejšieho príbrzdzenia spadla medzi sedačky na podlahu, kde si narazila hlavu a rebrá. Súd prvej inštancie v tomto smere urobil dopyt na ORPZ Trenčín a bolo mu oznámené, že ani vodič autobusu a ani ona sama neporušila žiadne ustanovenia zákona č. 8/2009 Z.z. o cestnej premávke. Poukázala na ust. § 14 zákona č. 56/2012 Z.z. o cestnej premávke, platného v čase vzniku škody, pričom ona žiadnu právnu povinnosť neporušila. Zdôraznila, že vzhľadom na svoj vek nekonala ľahkomyselne, vôbec nie s uzročením, že porušuje prevenčnú povinnosť v zmysle ust. § 415 Občianskeho zákonníka, ako to ustálil súd prvej inštancie. Zastávala názor, že nemohlo nastať vyvinenie žalovaného z jeho predpokladanej objektívnej zodpovednosti, ktorá vychádza zo zákona, rovnako ako povinnosti cestujúcich, ktoré sú stanovené v § 14 zákona č. 56/2012 Z.z. Ďalej uviedla, že znalec z odboru dopravy G. E. H. ustálil techniku jazdy vodiča autobusu za správnu, ustálil prijateľnú rýchlosť autobusu - 40 km/hod. a že nemal možnosť zabrániť pádu, že brzdil nenáhlym brzdením. Znalec ustálil, že sa pohybovala smerom k tretiemu radu sedadiel, kde si chcela sadnúť, avšak v dôsledku silnejšieho príbrzdzenia autobusu sa neudržala a následne spadla. Znalec uviedol, že zabrániť pádu mohla, len ak by sa držala silou viac ako 90 N, pričom znalec nevedel uviesť, či je schopná takúto silu vyvinúť vzhľadom na vek, zdravotný stav a konštrukciu tela. Preto záver súdu, že jej spoluzavinenie na vzniknutej škode je v rozsahu 2/3, považuje za mylný, nesprávny, pretože nekonala ľahkomyselne, ale bežne a čo najopatrnejšie chcela zavrieť okno, aby zabránila prievanu. Žiadala odvolací súd o zmenu napadnutého rozsudku tak, aby zaviazal žalovaného zaplatiť jej sumu 8.844,77 eur s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne z tejto sumy od 27.04.2016 do zaplatenia, do 3 dní od právoplatnosti rozsudku a zároveň žiadala zmeniť výrok o náhrade trov konania tak, že žalovanému bude uložená povinnosť zaplatiť jej náhradu trov konania v rozsahu 100 %, a to pred súdom prvej inštancie, ako aj odvolacím súdom.

3. K odvolaniu žalobkyne sa žalovaný nevyjadril.

4. K odvolaniu žalobkyne podal písomné vyjadrenie intervenient na strane žalovaného. Uviedol, že s odvolaním žalobkyne sa nestotožňuje, keďže všetky skutkové aj právne závery súdu prvej inštancie považuje za správne. Poukázal na to, že z výsledkov vykonaného dokazovania nepochybne vyplýva, že žalobkyňa počas predmetnej prepravy nedodrжала ani základnú mieru opatrnosti, ktorú by od nej, ako aj od kohokoľvek iného bolo možné požadovať, v autobuse sa správala neopatrne a ľahostajne. Žalobkyni nič nebránilo, aby sa po nástupe do autobusu riadne usadila na ktorékoľvek voľné miesto, keďže z vykonaného dokazovania jasne vyplýva, že v celom autobuse bolo okrem vodiča, iba pár cestujúcich, a tak mohla využiť akékoľvek miesto na sedenie. V prípade, ak chcela žalobkyňa zavrieť okno, mohla tak urobiť v čase, keď autobus stál na niektorej zo zastávok, pričom jednotlivé zastávky boli od seba vzdialené iba pár minút. K pohybu po autobuse nebola žalobkyňa nijako nútená, ale išlo iba o jej ľahostajné správanie bez uvedomenia si možných negatívnych následkov, ktoré by mohli nastať, a teda aj nastali, v prípade neočakávaných okolností (ako napr. brzdenie) počas prepravy v autobuse, ktoré možno kedykoľvek očakávať. Bol toho názoru, že súd správne rozdelil mieru zodpovednosti za škodu na zdraví žalobkyne medzi žalobkyňu a žalovaného v pomere 2/3 a 1/3, pričom uvedené jednoznačne vyplýva z výsledkov vykonaného dokazovania, keď bolo preukázané, že správanie žalobkyne možno hodnotiť ako vysoko rizikové a hrubo neopatrné. Poukázal pritom na správne a vyčerpávajúce odôvodnenie rozsudku v odseku 42. Na tomto základe žiadal odvolací súd o potvrdenie napadnutého rozsudku.

5. V replike žalobkyňa zotrvala na argumentácii z odvolania a žiadala odvolaniu vyhovieť. Poukázala na to, že intervenient jej poukázal prisúdenú sumu s príslušenstvom.

6. V duplike intervenient poukázal na svoje predchádzajúce vyjadrenie. Dodal, že pristúpil k plneniu a žalobkyni nahradil škodu v zmysle rozsudku, ako uvádzala vo vyjadrení aj žalobkyňa.

7. Krajský súd ako súd odvolací preskúmal vec podľa § 379 a § 380 ods. 1 CSP, bez nariadenia pojednávania odvolacieho súdu podľa § 385 ods. 1 CSP a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné v napadnutom výroku III. a v závislom výroku IV. o trovách konania potvrdiť podľa § 387 ods. 1 CSP.

8. Rozsudok súdu prvej inštancie vo výrokoch I. a II. odvolaním napadnutý nebol, preto je v tomto rozsahu právoplatný a týmto rozhodnutím odvolacieho súdu nedotknutý (§ 367 ods. 2 CSP).

9. Žalobkyňa sa nestotožnila so závermi súdu prvej inštancie, keď jej priznal z uplatnených nárokov len 1/3. Namietala, že neporušila žiadnu právnu povinnosť vyplývajúcu z ust. § 14 zákona č. 56/2012 Z.z. o cestnej premávke. To podľa žalobkyne dokazuje aj úradný záznam z 18.09.2014, čp. ORPZ-TN-ODI-86-022/2014Fc.

10. Odvolací súd túto odvoláciu námietku žalobkyne považuje za neopodstatnenú popri právnom posúdení súdu prvej inštancie. Žalobkyňa totiž prehliada, že súd prvej inštancie konštatoval porušenie prevenčnej povinnosti žalobkyne podľa ust. § 415 Občianskeho zákonníka, na základe ktorého potom došiel k spoluzavineniu žalobkyne na vzniku škody. Súd pritom nekonštatoval porušenie právnej povinnosti, vyplývajúcej z ust. § 14 zákona č. 56/2012 Z.z. o cestnej premávke. Predmetná námietka potom nesmeruje na dôvody, na ktorých súd prvej inštancie založil svoj právny záver. Polemika o (ne)porušení právnej povinnosti, vyplývajúcej z ust. § 14 zákona č. 56/2012 Z.z. o cestnej premávke, je teda irelevantná.

11. Žalobkyňa ďalej namietala, že vzhľadom na svoj vek nekonala ľahkomyseľne, a to vôbec nie s uzrozumením, že porušuje prevenčnú povinnosť podľa § 415 Občianskeho zákonníka. Z toho žalobkyňa vyvodzovala, že žalovaný sa nemôže zbaviť svojej zodpovednosti za jej škodu.

12. Odvolací súd ani túto námietku nepovažuje za schopnú vyvrátiť závery súdu prvej inštancie o porušení prevenčnej povinnosti podľa § 415 Občianskeho zákonníka. Súd prvej inštancie podrobne a dôkladne ozrejmil, a to v odsekoch 39. až 42. rozsudku (na viac ako 4 stranách) porušenie prevenčnej povinnosti žalobkyne, dôsledkom čoho konštatoval jej spoluzavinenie na vzniknutej škode. Odvolací súd zároveň uvádza, že žalobkyňa formuluje túto odvoláciu námietku príliš všeobecne, čo nedáva odvolaciemu súdu náležitú príležitosť k posúdeniu záverov súdu prvej inštancie. Odvolací súd už v minulosti viackrát zdôraznil, že „odvolací dôvod (§ 365 CSP) je potrebné v podanom odvolaní nielen identifikovať, ale tiež konkretizovať, teda v akom konkrétnom pochybení podľa odvolateľa spočíva“ (napr. rozsudok Krajského súdu Trenčín zo dňa 25.06.2020, sp. zn. 17Co/125/2019). Zhodný záver, plne použiteľný na tunajšie právne pomery, zastáva aj Najvyšší správny súd ČR. Zdôrazňuje, že čím je námietka všeobecnejšia, tým všeobecnejšie k nej súd môže pristúpiť a posudzovať ju. Nie je možné, aby súd za odvolateľa špekulatívne domýšľal argumenty, konkretizoval všeobecné tvrdenia alebo vyberal zo spisu tie skutočnosti, ktoré odvolateľove tézy podporujú. Takým postupom by súd prestal byť nestranným a prevzal by na seba úlohu odvolateľovho advokáta (rozsudok NSS ČR zo dňa 24.02.2021, sp. zn. 10 As 2/2020).

13. Odvolací súd k tejto námietke žalobkyne zároveň uvádza, že súd prvej inštancie správne konštatoval porušenie prevenčnej povinnosti žalobkyne, následkom čoho je dané jej spoluzavinenie na vzniknutej škode. Súd korektné a presvedčivo (v bode 42. zhrňujúco) ozrejmil všetky okolnosti sporného pádu žalobkyne. Žalobkyňa nebola nútená zatvárať otvorené okná v autobuse, nemusela tak činiť práve počas jazdy. Žiadna objektívna okolnosť nenútila žalobkyňu zatvoriť otvorené okná počas jazdy. Ďalej je významnou okolnosťou, že pribrzdzenie autobusu nebolo prudké, ale bolo nenáhle. Ostatní spolucestujúci nespádli následkom pribrzdzenia autobusu. Technika jazdy vodiča autobusu nebola znalecky vyhodnotená ako nesprávna, pričom znalec vyhodnotil techniku jazdy vodiča za správnu. Žalobkyňa si preto nepočínala tak, aby nedošlo ku škode na jej zdraví. Odvolací súd sa plne stotožňuje so súdom prvej inštancie, že počas jazdy bolo opodstatnené, aby žalobkyňa sedela a nemanipulovala s otvorenými oknami, nakoľko aj v prípade nenáhleho pribrzdzenia hrozí následkom straty stability pád, a to i s vážnymi následkami.

14. K tejto námietke žalobkyne ďalej odvolací súd podotýka, že na porušenie prevenčnej povinnosti nie je potrebné konať s uzrozumením porušovania prevenčnej povinnosti. Občiansky zákonník v ust. § 415 nekladie úmysel (vo forme nedbanlivosti, pri ktorej sa vyžaduje vedomosť) ako podmienku, za splnenia ktorej nastupuje zodpovednosť osoby porušujúcej prevenčnú povinnosť.

15. Poslednou námietkou žalobkyňa tvrdila, že znalec uviedol, že pádu mohla zabrániť, len ak by sa držala silou viac ako 90 N. Zdôraznila, že znalec nevedel uviesť, či je schopná takúto silu vyvinúť

vzhľadom na svoj vek, zdravotný stav a konštrukciu tela. Preto podľa žalobkyne záver súdu prvej inštancie o jej spoluzavinení neobstojí.

16. Odvolací súd, rovnako ako predchádzajúce, nepovažuje túto námietku za dôvodnú. Súd prvej inštancie správne zamerlal svoju pozornosť na komplexné posúdenie situácie, ktorá vyústila do vzniku zranení žalobkyne, pričom podrobne ozrejmil porušenie prevenčnej povinnosti žalobkyne. Popritom je preto bez právneho významu posudzovanie, či je vôbec žalobkyňa schopná držať sa silou viac ako 90 N. Ak by sa totiž žalobkyňa neuvážene počas jazdy nepohybovala v autobuse, tak by k jej pádu nedošlo (a to i vzhľadom na to, že žiaden iný cestujúci nespadol vplyvom príbrzdenia autobusu, teda ani sediaci cestujúci). Podstata spoluzavinenia žalobkyne tak netkvela v posúdení, či by bola schopná zabrániť pádu v autobuse vzhľadom na jej telesné možnosti (schopnosť držať sa silou viac ako 90 N), ale v tom, či tomuto pádu mohla predísť, ak by sa zachovala opatrne a zodpovedne, a teda tak, ako by sa mal zachovať bežný cestujúci v hromadnej doprave. Zostáva dodať, že porušenie prevenčnej povinnosti žalobkyne by nenarúšalo ani prípadné zistenie, že nie je schopná sa držať silou viac ako 90 N.

17. Žalobkyňa iné odvolacie námietky neprodukovala. Preto odvolací súd dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti, vo výroku III. a v závislom výroku IV. je vecne správny a je potrebné ho podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdiť.

18. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 255 ods. 1 CSP tak, že intervenientovi na strane žalovaného priznal nárok na náhradu týchto trov proti žalobkyňi, keďže bol v odvolacom konaní plne úspešný (vystupoval na strane žalovaného a v odvolacom konaní sa vyjadril na podporu žalovaného). Odvolací súd zároveň rozhodol, že v odvolacom konaní úspešnému žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, nakoľko mu v odvolacom konaní žiadne trovy nevznikli. V zmysle ust. § 262 ods. 2 CSP o výške náhrady trov odvolacieho konania rozhodne súd prvej inštancie.

19. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom krajského súdu jednomyseľne.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).